



Vilniaus universitetas

Informatika

3 kursas 2 grupė 1 pogrupis

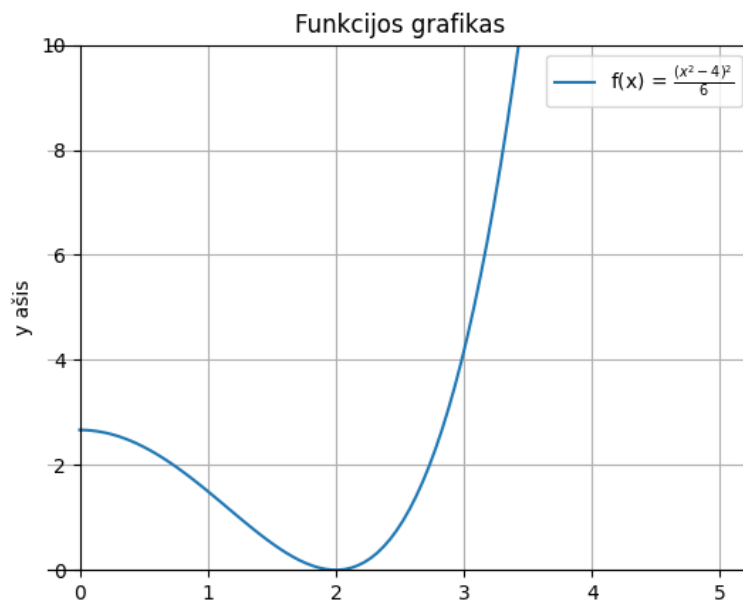
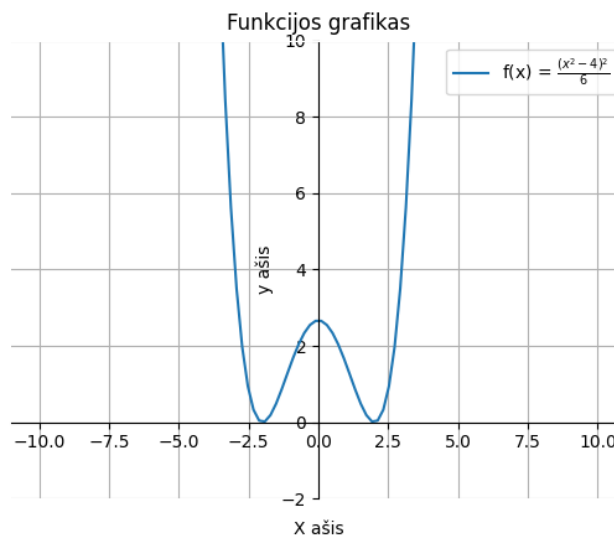
Optimizavimo metodai

1 Laboratorinis darbas vienmatis optimizavimas

Laboratorinio darbo tikslas

Suprogramuoti vienmačio optimizavimo intervalo dalijimo pusiau, aukstinio pjūvio ir Niutono metodo algoritmus.

Tikslo funkcija: $f(x) = \frac{(x^2 - 4)^2}{6}$ Minimizuoti šią funkciją intervalo dalijimo pusiau ir aukstinio pjūvio metodais intervale $[0, 10]$ iki tikslumo 10^{-4} , bei Niutono metodu nuo $X_0 = 5$, kol žingsnio ilgis bus didesnis už 10^{-4}



Auksinio pjūvio algoritmas

$$GR (\text{Fibonačio skaičius}) = \frac{\sqrt{5}-1}{2} = 0,61803$$

1. $L = b - a$, $X_1 = b - GR * L$ ir $X_2 = a + GR * L$, skaičiuojame $f(X_1)$ ir $f(X_2)$

2. jei $f(X_2) < f(X_1)$ tai:

2.1 atmetamas $[a, X_1]$ atliekant keitimą $a = x_1$, $L = b - a$;

2.2 kairiuoju tašku tampa ankstesnis dešinysis taškas $x_1 = x_2$;

2.3 naujasis dešinysis taškas $X_2 = a + GR * L$, skaičiuojame $f(x_2)$;

3. priešingu atveju:

3.1 atmetamas $(x_2, b]$ atliekant keitimą $b = X_2$, $L = b - a$;

3.2 dešiniuoju tašku tampa ankstesnis kairysis taškas $X_2 = X_1$;

3.3 naujasis kairysis taškas $X_1 = b - GR * L$, skaičiuojame $f(X_1)$;

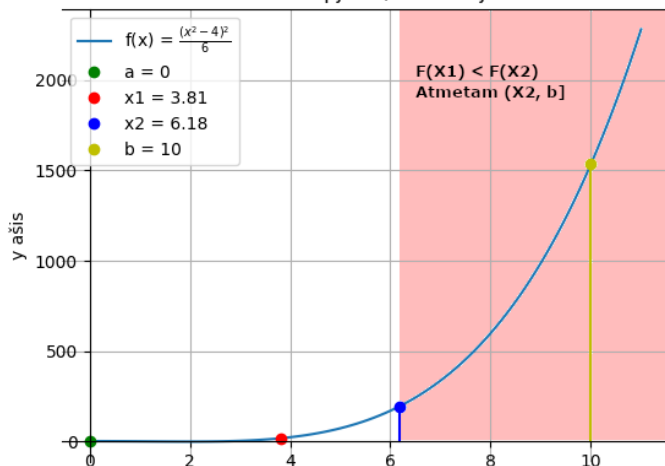
4. jei L pakankamai mažas ($L < \epsilon$) $\epsilon = 0.0004$, skaičiavimus baigiame, jei ne – einame į 2 punktą.

Paskaičiuokime kelias iteracijas ranka:

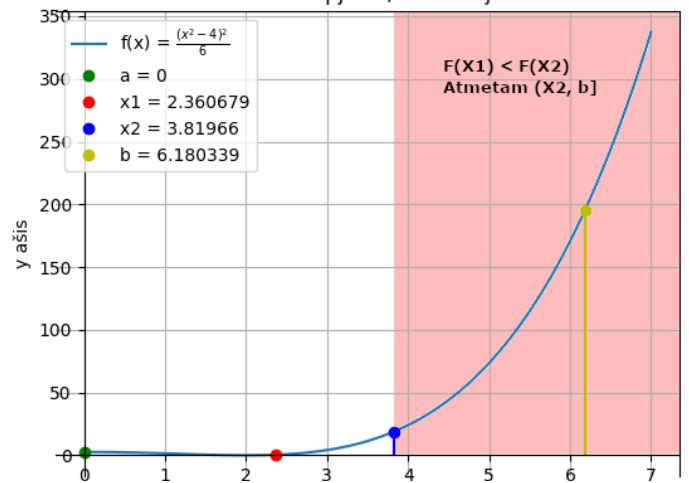
1. $L = 10 - 0 = 10$, $X_1 = 10 - 0.61803 * 10 = 3.81966$, $X_2 = 0 + 0.61803 * 10 = 6.180339$,
 $f(X_1) = 18.69065$, $f(X_2) = 194.90125$
 - a. Kadangi, $f(X_1) < f(X_2)$, atmetame $(X_2, b]$, b patampa X_2 , skaičiuojame, $L = 6.18033 - 0 = 6.18033$
 - b. Skaičiuojame $X_1 = 6.18033 - 0.61803 * 6.18033 = 2.36067$, $f(X_1) = 0.412288$
2. $L = 6.18033$, X_1 (jau suskaičiavome) $= 2.36067$, $X_2 = 0 + 0.61803 * 6.18033 = 3.81966$,
 $f(X_1) = 0.41228$, $f(X_2) = 18.690655$
 - a. Kadangi, $f(X_1) < f(X_2)$, atmetame $(X_2, b]$, b patampa X_2 , skaičiuojame, $L = 3.819660 - 0 = 3.819660$
 - b. Skaičiuojame $X_1 = 3.819660 - 0.61803 * 3.819660 = 1.458980$, $f(X_1) = 0.583674$
3. $L = 3.819660$, $X_1 = 1.458980$, $X_2 = 0 + 0.61803 * 3.819660 = 2.36067$, $f(X_1) = 0.583674$,
 $f(X_2) = 0.412288$
 - a. Kadangi, $f(X_1) > f(X_2)$, atmetame $[a, X_1]$, a patampa X_1 , skaičiuojame $L = 3.819660 - 1.458980 = 2.36068$
 - b. Skaičiuojame $X_2 = 1.458980 + 0.61803 * 2.36068 = 2.9179606$, $f(X_2) = 3.3967767$

```
def goldenSearch(intervalA, intervalB):
    #for c in range(10):
    GR = (math.sqrt(5) - 1)/2
    for iteratorius in range(100):
        print("iteracija nr:", iteratorius+1)
        L = intervalB - intervalA # GR * (Intervalo pabaiga - Intervalo pradzia) # CIA YRA L
        intervalx1 = intervalB - GR * L
        intervalx2 = intervalA + GR * L
        fx1Reiksme = f(intervalx1)
        fx2Reiksme = f(intervalx2)
        round(fx1Reiksme, 4)
        round(fx2Reiksme, 4)
        printData("gold", intervalA, intervalx1, 0, intervalx2, intervalB, fx1Reiksme, 0, fx2Reiksme)
        if(L < 0.0001):
            break
        if fx1Reiksme < fx2Reiksme:
            intervalB = intervalx2
        elif fx1Reiksme > fx2Reiksme:
            intervalA = intervalx1
```

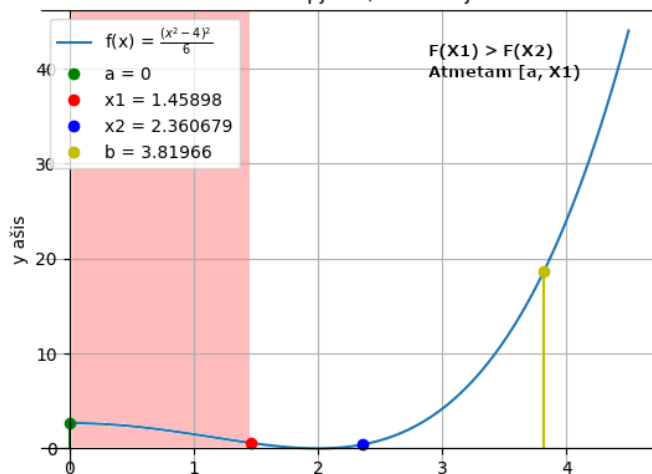
Auksinis pjūvis, 1 iteracija



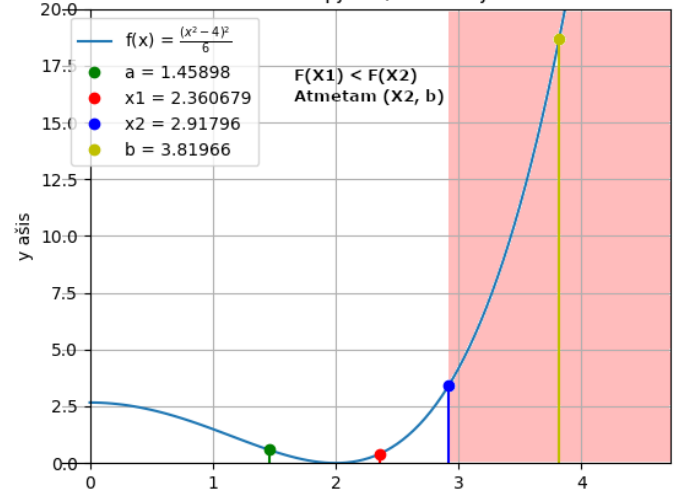
Auksinis pjūvis, 2 iteracija



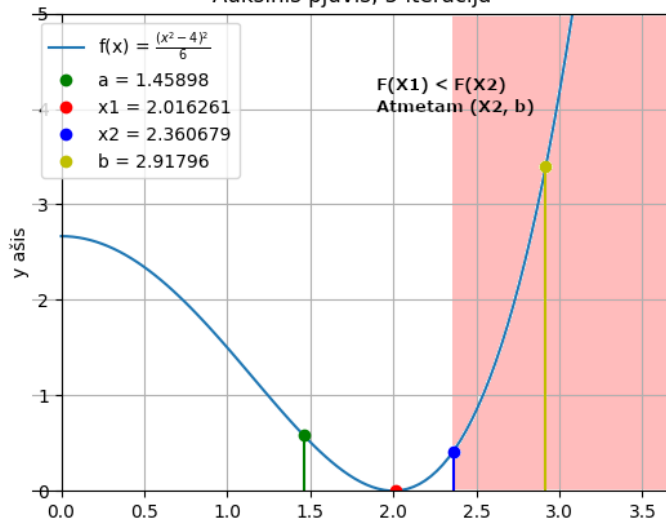
Auksinis pjūvis, 3 iteracija



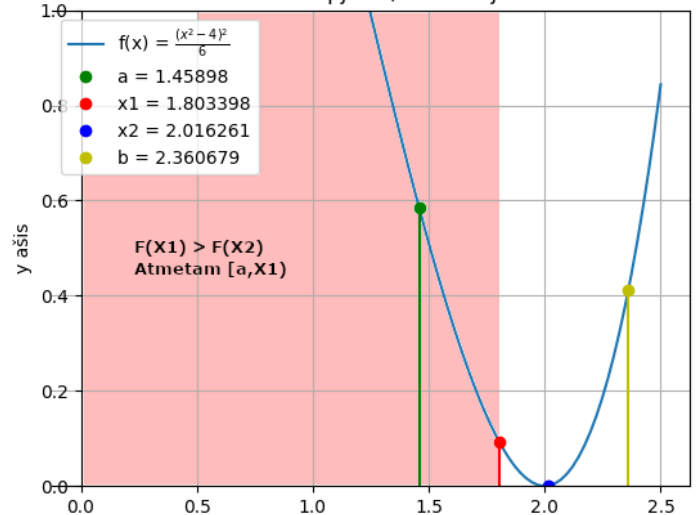
Auksinis pjūvis, 4 iteracija



Auksinis pjūvis, 5 iteracija



Auksinis pjūvis, 6 iteracija



Intervalo dalijimas pusiau algoritmas

Intervalo dalijimo pusiau algoritmas: Turime du pradinius taškus a ir b (intervalas kuriame ieškome minimumo taško)

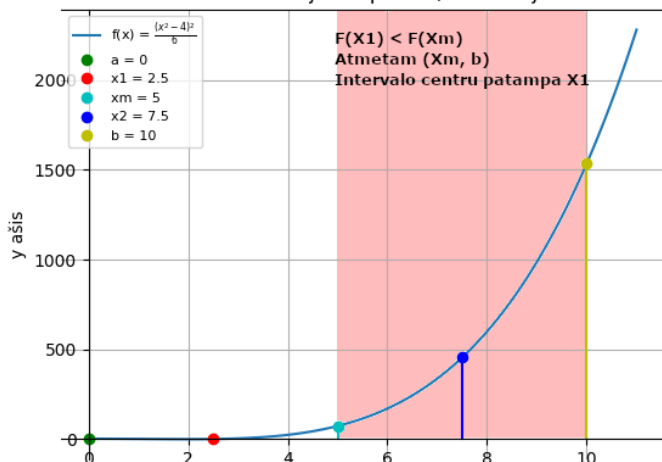
1. Apsiskaičiuojame vidurinį tašką X_m , $X_m = \frac{a+b}{2}$, apsiskaičiuojame L (skirtumas tarp a ir b) $= b - a$, $f(X_m)$
2. Apsiskaičiuojame $X_1 = a + \frac{L}{4}$, $X_2 = b - \frac{L}{4}$, $f(X_1)$, $f(X_2)$
3. Jeigu $f(X_1) < f(X_m)$:
 - a. Atmetame intervalą $(X_m, b]$ atliekant keitimą $b = X_m$
 - b. Intervalo centru patampa X_1 , tad keičiamas $X_m = X_1$
 - c. Skaičiuojame $L = b - a$, jeigu $L < 0.0004$ baigiame, jeigu ne – einame į 2 punktą
4. Jeigu $f(X_2) < f(X_m)$:
 - a. Atmetame intervalą $[a, X_m)$ atliekant keitimą $a = X_m$
 - b. Intervalo centru patampa X_2 , tad keičiamas $X_m = X_2$
 - c. Skaičiuojame $L = b - a$, jeigu $L < 0.0004$ baigiame, jeigu ne – einame į 2 punktą
5. Jeigu $f(X_1) \geq f(X_m)$ ir $f(X_2) \geq f(X_m)$:
 - a. Atmetame intervalus $[a, X_1)$ ir $(X_2, b]$ atliekant keitimus $a = X_1$ ir $b = X_2$
 - b. Skaičiuojame $L = b - a$, jeigu $L < 0.0004$ baigiame, jeigu ne – einame į 2 punktą

Paskaičiuokime kelias iteracijas "ranka":

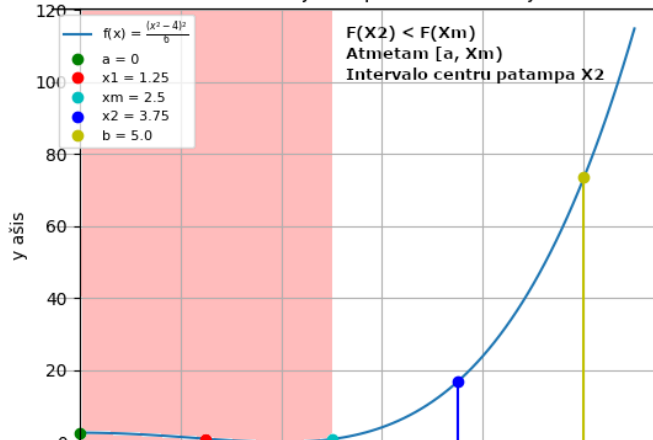
1. $a = 0$, $b = 10$, $X_m = \frac{0+10}{2} = 5$, $f(X_m) = 73.5$, $L = 10 - 0 = 10$
 - a. $X_1 = 0 + \frac{10}{4} = 2.5$, $X_2 = 10 - \frac{10}{4} = 7.5$, $f(X_1) = 0.84375$, $f(X_2) = 455.01041$
 - b. Kadangi, $f(X_1) < f(X_m)$ atmetame $(X_m, b]$, intervalo centru patampa X_1 , skaičiuojame $L = 5 - 0 = 5$
2. $a = 0$, $b = 5$, $X_m = \frac{0+5}{2} = 2.5$, $f(X_m) = 0.84375$, $L = 5$
 - a. $X_1 = 0 + \frac{5}{4} = 1.25$, $X_2 = 5 - \frac{5}{4} = 3.75$, $f(X_1) = 0.990234$, $f(X_2) = 16.875651$
 - b. Kadangi, $f(X_1) \geq f(X_m)$ ir $f(X_2) \geq f(X_m)$ atmetame intervalus $[a, X_1)$ ir $(X_2, b]$, $L = 3.75 - 1.25 = 2.5$
3. $a = 1.25$, $b = 3.75$, $X_m = \frac{1.25+3.75}{2} = 2.5$, $f(X_m) = 0.84375$, $L = 2.5$
 - a. $X_1 = 1.25 + \frac{2.5}{4} = 1.875$, $X_2 = 3.75 - \frac{2.5}{4} = 3.125$, $f(X_1) = 0.039103$, $f(X_2) = 5.54040$
 - b. Kadangi, $f(X_1) < f(X_m)$ atmetame $(X_m, b]$, intervalo centru patampa X_1 , skaičiuojame $L = 2.5 - 1.25 = 1.25$

```
def sectionSearch(intervalA, intervalB):
    # intervalA = l # intervalB = r
    for iteratorius in range(50):
        print("iteracija nr:", iteratorius+1)
        intervalxm = (intervalA+intervalB)/2
        l = intervalB - intervalA
        intervalx1 = intervalA + (L/4)
        intervalx2 = intervalB - (L/4)
        fx1Reiksme = f(intervalx1)
        fx2Reiksme = f(intervalx2)
        fxmReiksme = f(intervalxm)
        printData("split", intervalA, intervalx1, intervalxm, intervalx2, intervalB, fx1Reiksme, fxmReiksme, fx2Reiksme)
        if fx1Reiksme < fxmReiksme:
            intervalB = intervalxm
            intervalxm = intervalx1
        elif fx2Reiksme < fxmReiksme:
            intervalA = intervalxm
            intervalxm = intervalx2
        elif fx1Reiksme >= fxmReiksme and fx2Reiksme >= fxmReiksme:
            intervalA = intervalx1
            intervalB = intervalx2
        else:
            print("Klaida")
    if (L < 0.000001):
        break
```

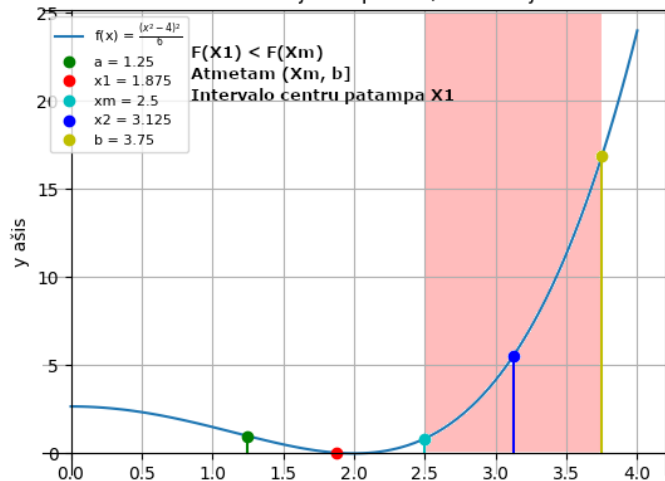
Intervalo Dalijimas pusiau, 1 iteracija



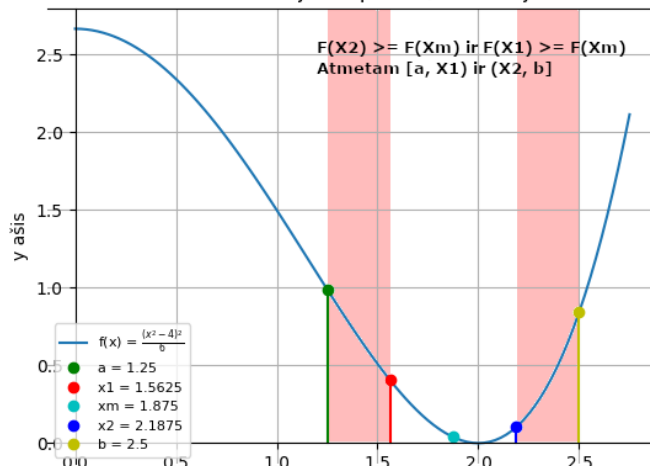
Intervalo Dalijimas pusiau, 2 iteracija



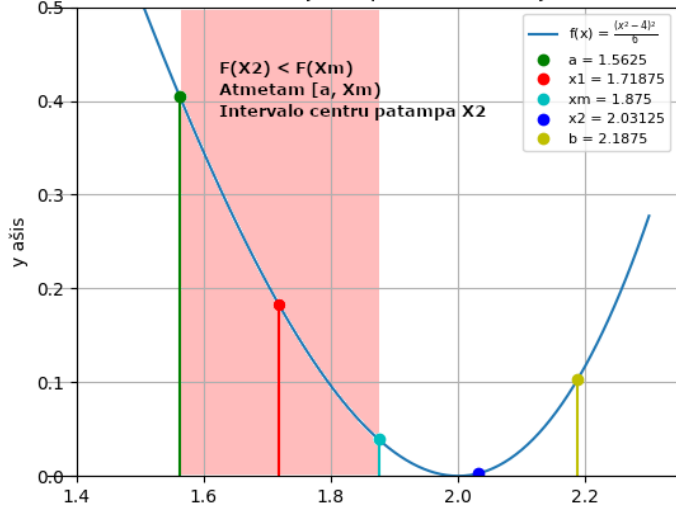
Intervalo Dalijimas pusiau, 3 iteracija



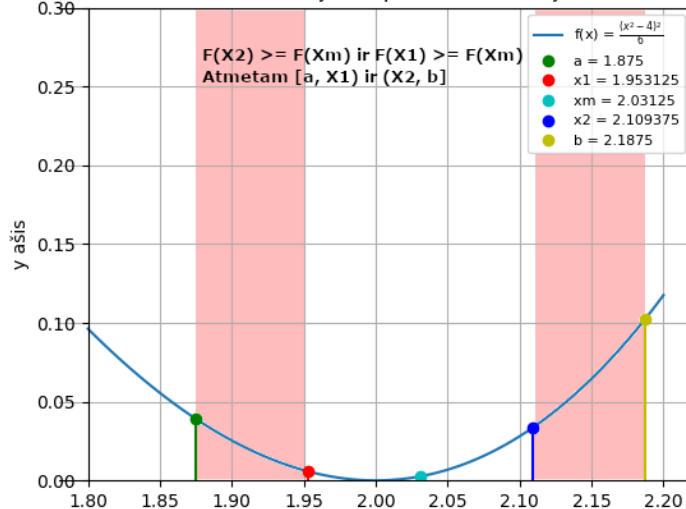
Intervalo Dalijimas pusiau, 4 iteracija



Intervalo Dalijimas pusiau, 5 iteracija



Intervalo Dalijimas pusiau, 6 iteracija



Niutono metodas

Niutono metodo algoritmo iteracinė formulė:

$$X_{i+1} = X_i - \frac{f'(X_i)}{f''(X_i)}$$

Mano parašytas Niutono metodo algoritmo kodas:

```
def newtonsMethod1(x0):  
    for iteratorius in range(1000):  
        print("iteracija: ", iteratorius+1)  
        print(f"reiksme x{iteratorius} : ", x0)  
        theOneBefore = x0  
        if(secondDegreeDerivative(theOneBefore) <= 0):  
            print("Klaida, vardiklis <= 0")  
            break  
        x0 = theOneBefore - ((firstDegreeDerivative(theOneBefore))/(secondDegreeDerivative(theOneBefore)))  
        zingsnioIlgis = theOneBefore - x0  
        print("Zingsnio ilgis: ", zingsnioIlgis)  
        if(zingsnioIlgis < 0.0002):  
            break
```

Paskaičiuokime "ranka":

$$X_{0+1} = X_0 - \frac{f'(X_0)}{f''(X_0)} = 5 - \frac{f'(5)}{f''(5)} = 5 - \frac{70}{47.3333} = 5 - 1.478873 = 3.521126$$

$$X_2 = X_1 - \frac{f'(X_1)}{f''(X_1)} = 3.521126 - \frac{f'(3.521126)}{f''(3.521126)} = 3.521126 - 0.890844 = 2.630281$$

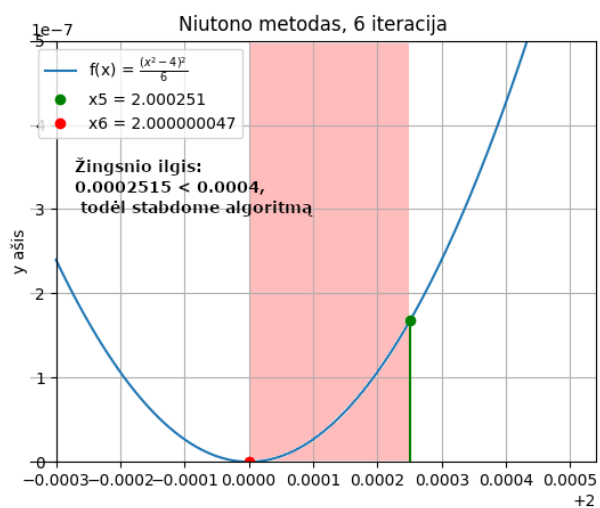
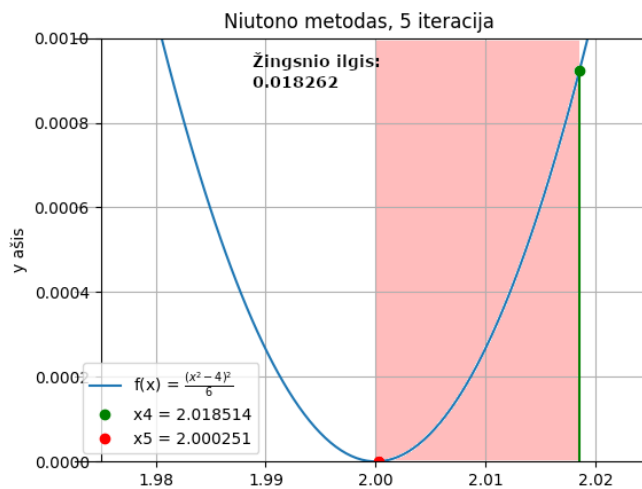
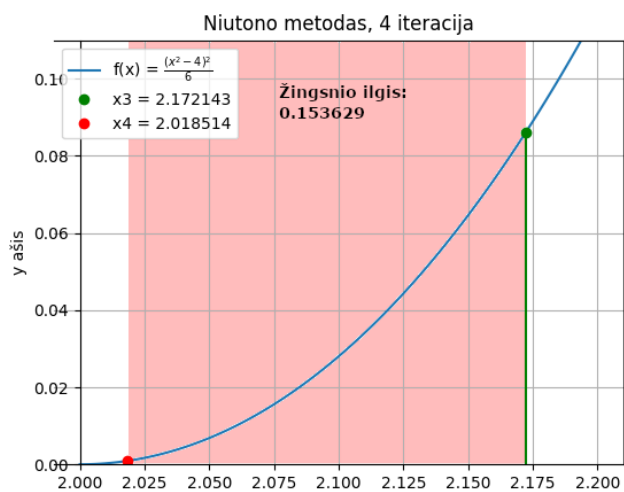
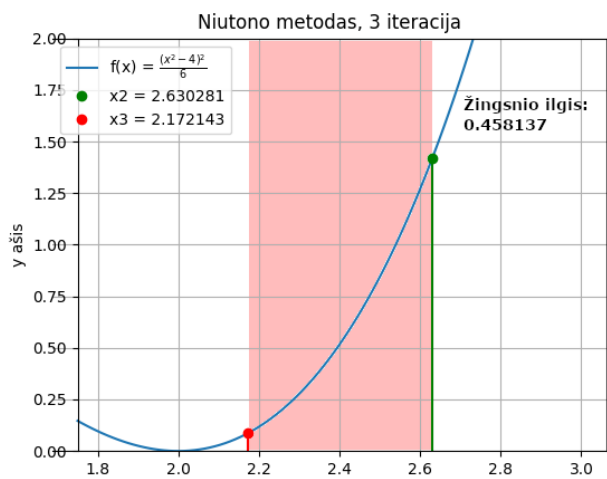
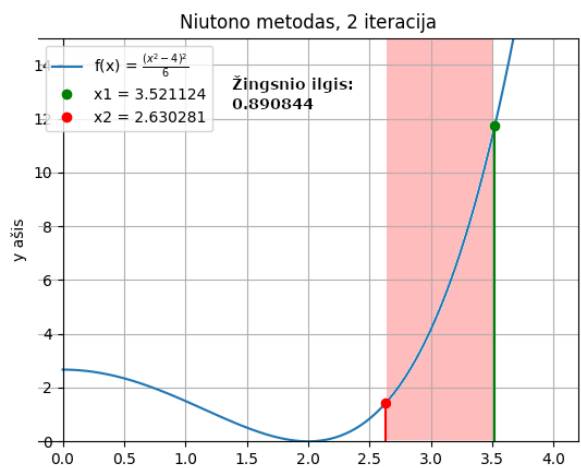
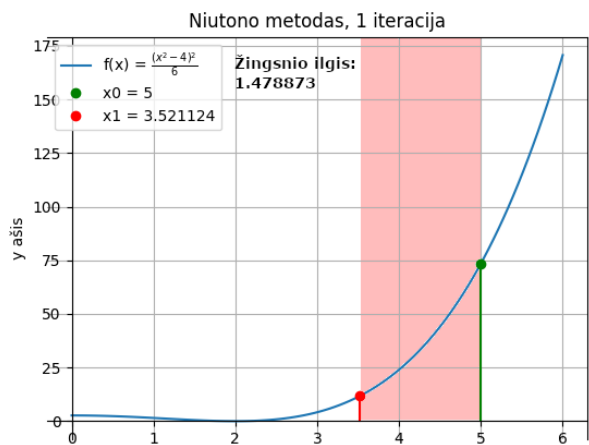
$$X_3 = X_2 - \frac{f'(X_2)}{f''(X_2)} = 2.630281 - \frac{f'(2.630281)}{f''(2.630281)} = 2.630281 - 0.458137 = 2.172143$$

$$X_4 = X_3 - \frac{f'(X_3)}{f''(X_3)} = 2.172143 - \frac{f'(2.172143)}{f''(2.172143)} = 2.172143 - 0.153629 = 2.018514$$

$$X_5 = X_4 - \frac{f'(X_4)}{f''(X_4)} = 2.018514 - \frac{f'(2.018514)}{f''(2.018514)} = 2.018514 - 0.018262 = 2.000251$$

$$X_6 = X_5 - \frac{f'(X_5)}{f''(X_5)} = 2.000251 - \frac{f'(2.000251)}{f''(2.000251)} = 2.000251 - 0.018262 = 2.000000047$$

Nutraukiame iteracijas, iteracijos žingnis $2.000251 - 2.000000047 = 0.00025 < 0.0004$



Algoritmas	Iteracijų sk.	Minimumo įvertis
Niutono	5	2.00000004
Intervalo	25	1.9999997
Auksinio pjūvio	25	2.000012